

FORAS FEASA AR
AN AONTAS
EORPACH

**Cabhair
a thabhairt do
dhaoine atá
thíos leis de
bharr tubaistí
agus coimhlintí,
agus cosaint
a thabhairt do
dhaoine atá
i mbaol**

Cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta

“Téann cabhair dhaonnúil na hEorpa chun tairbhe do na mílte mílte duine a bhfuil a fhios acu gur fórsa í an Eoraip a sheasann ar son na luachanna uilechoiteanna sin atá bunriachtanach chun áit chónaithe níos fearr a dhéanamh den domhan.”

Kristalina Georgieva, an Coimisinéir um Chomhar Idirnáisiúnta, Cabhair Dhaonnúil agus Freagairt ar Ghéarchéimeanna

FORAS FEASA AR AN AONTAS EORPACH

*Cuid de shraith foilseachán is ea an foilseachán seo.
Tugann an tsraith sin léargas ar obair an AE i réimsí
éagsúla beartais, ar na fáthanna a bhfuil an AE bainteach
leis na réimsí sin agus ar thorthaí na hoibre sin.*

*Is féidir teacht ar na foilseacháin eile atá ar fáil agus iad
a íoslódáil ag:*

http://europa.eu/pol/index_ga.htm

An chaoi a n-oibríonn an AE
An Eoraip 2020: Straitéis na hEorpa i leith fáis
Bunaitheoirí an AE

An buiséad
An comhshaol
An margadh inmheánach
Aontas eacnamaíoch agus airgeadaíochta agus an euro
Beartas réigiúnach
Cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta ✘
Cánachas
Ceartas, saoránacht, cearta bunúsacha
Clár oibre digiteach
Comhrac i gcoinne na calaoise
Cultúr agus gnóthaí closamhairc
Custam
Fiontraíocht
Forbairt agus comhar
Fostaíocht agus gnóthaí sóisialta
Fuinneamh
Gníomhú ar son na haeráide
Gnóthaí eachtracha agus an beartas slándála
lascach agus gnóthaí muirí
Imirce agus tearmann
Iomaíocht
Iompar
Méadú
Oideachas, oiliúint, an óige agus spórt
Sábháilteacht bia
Sláinte phoiblí
Taighde agus nuálaíocht
Talmhaíocht
Teorainneacha agus slándáil
Tomhaltóirí
Trádáil

CLÁR ÁBHAIR

An fáth a bhfuil beartas AE
um chabhair dhaonnúil agus
um chosaint shibhialta
de dhíth — beatha daoine
a shábháil agus cosc a chur
le hangar daonna 3

An chaoi a dtéann an AE i mbun
oibre — cur chuige bunaithe
ar riachtanais 7

An méid a dhéanann an AE —
gealltanais a chomhlíonadh. 10

Amach romhainn —
na riachtanais a riar 15

Tuilleadh eolais 16

Foras Feasa ar an Aontas Eorpach: Cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta

An Coimisiún Eorpach
Ard-Stiúrthóireacht na Cumarsáide
Foilseacháin
1049 An Bhruiséil
AN BHEILG

Críochnaíodh an lámhscríbhinn in Eanáir 2013

Grianghraf clúdaigh agus an grianghraf ar leathanach 2:
© Jupiter Images

16 lch. — 21 × 29.7 cm
ISBN 978-92-79-24402-5
doi:10.2775/68459

Lucsamburg: Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh,
2013

© An tAontas Eorpach, 2013

Tá atáirgeadh údaraithe. Chun grianghraf a úsáid nó
a atáirgeadh, ní mór cead a iarraidh ar shealbhóirí an
chóipchirt.

An fáth a bhfuil beartas AE um chabhair dhaonnúil agus um chosaint shibhialta de dhíth

Beatha daoine a shábháil agus cosc a chur le hangar daonna

Bíonn na scáileáin teilifíse agus leathanaigh tosaigh na nuachtán lán d'íomhánna ó choimhlintí agus ó tubaistí. Cabhraíonn an AE leo siúd a bhfuil cúnamh de dhíth orthu chomh sciobtha agus is féidir. Is tríd an Roinn um Chabhair Dhaonnúil agus Cosaint Shibhialta (ECHO) sa Choimisiún Eorpach a chuireann an AE cúnamh ar fáil do na daoine atá thíos leis de bharr tubaistí agus coimhlintí ar fud an domhain. Oibríonn an AE freisin chun cosc a chur ar ghéarchéimeanna daonnúla. Tá an diansaothar sin ag croílár ghníomhaíocht an AE.

I gcomhréir le luachanna bunaidh an Aontais maidir le dlúthpháirtíocht, meas ar dhínt an duine, comhionannas agus caoinfhulaingt, oibríonn an AE chun beatha daoine a chosaint, an fhulaingt a laghdú agus a chosc agus dínt na ndaoine sin a ndéantar dochar dóibh a chosaint.

Bíonn an AE i láthair i limistéir géarchéime ar fud an domhain, mar atá an tSiria, an Afganastáin, an chríoch Phalaistíneach faoi fhorghabháil, réigiún na Saiheile agus a lán limistéar eile den Afraic, de Mheiriceá Láir agus Theas agus d'Oirdheisceart na hÁise. Eagraíonn sé oibríochtaí fóirithinte freisin i gceantair a bhfuil géarchéimeanna fadtréimhseacha atá ligthe i ndearmad ar siúl iontu nó a bhfuil éagobhsaíocht iarchoimhlinte ag baint leo. Tá oibleagáid mhorálta ar an bpobal idirnáisiúnta cabhair a thabhairt do na pobail is leochailí ar domhan, agus tá sé ina thiomantas fadtéarmach ag an gCoimisiún Eorpach cabhair a thabhairt do na daoine atá thíos leis de bharr géarchéimeanna den sórt sin. Cuireann a roinn um chabhair dhaonnúil cúnamh fóirithinte ar fáil a théann díreach chuig daoine atá i lúb an angair, beag beann ar a náisiúntacht, ar a reiligiún, ar a n-inscne ná ar a mbunadh eitneach.

Ní éifeachtaí díreacha tubaistí amháin a ndéileálann an Coimisiún Eorpach leo. Déileálann sé leis an timthriall iomlán a bhaineann le tubaiste: cosc, ullmhacht, freagairt agus téarnamh.

Tá i gceist leis sin ceangal a dhéanamh idir an fhreagairt a thugtar ar tubaiste agus raon leathan de ghníomhaíochtaí eile chun:

- an baol tubaiste a laghdú, mar shampla trí straitéisí chun an t-athrú aeráide a mhaolú;
- feabhas a chur ar an ullmhacht i dtaca le tubaistí, mar shampla trí uirlisí ar nós córais luathrabhaidh a fhorbairt;

- aistriú rianúil a chinntiú tráth a dtagann deireadh leis an oibríocht éigeandála, is é sin straitéisí scoir cuí a leagan amach;

- acmhainn na bpobal chun teacht aniar a neartú ina hiomláine, mar shampla trí fhóirithint éigeandála a nascadh le huirlisí téarnaimh agus forbartha níos fadtéarmaí.

Bunaíodh Meicníocht an AE um Chosaint Shibhialta chun cabhrú le tíortha tubaistí a sheachaint, ullmhúchán a dhéanamh le haghaidh éigeandálaí agus comhthiomsú a dhéanamh ar na hacmhainní is féidir a chur ar fáil do thíortha atá buailte ag tubaistí. Cé go bhfuil cabhair dhaonnúil an AE dírithe ar thíortha nach bhfuil san AE, is féidir an Mheicníocht a úsáid i gcás éigeandála laistigh agus lasmuigh den AE. Is uirlis í Meicníocht an AE um Chosaint Shibhialta a fheabhsaíonn an comhoibriú Eorpach i réimse na cosanta sibhialta. Tacaíonn sí le hiarrachtaí na mBallstát ar an leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil trí uirlisí éifeachtúla a chur ar fáil chun tubaistí nádúrtha agus tubaistí de dhéanamh an duine a chosc, ullmhúchán a dhéanamh lena n-aghaidh, agus freagairt a thabhairt orthu.

A gcion a dhéanamh i dteannta a chéile

Is iad na hinstiúidí Eorpacha agus tíortha an AE, i dteannta a chéile, a chuireann níos mó ná a leath de chabhair dhaonnúil oifigiúil ar fáil, rud a chiallaíonn go bhfuil an AE ar an deontóir is mó de chabhair ar

Tá an chabhair dhaonnúil san India á maoiniú ag an AE ó 1996 i leith.

domhan. Is mór an tionchar a bhíonn ag an gcúnamh sin sna tíortha atá buailte. Gan ach an bhliain 2012 amháin a lua, chuir an AE cúnamh ar fáil do 122 milliún duine i mbreis agus 90 tír lasmuigh den AE.

Cé nach bhfuil an bhreis agus €1 billiún de chabhair a chuirtear ar fáil gach bliain in ionannas ach le céatadán an-íseal de chaitechas an AE — níos lú ná 1 % den bhuiséad bliantúil — is léir go bhfuil sé thar a bheith tábhachtach chun riachtanais a riar le linn géarchéime, sin de thoradh an chomhordaithe éifeachtaigh atá ann ar leibhéal na hEorpa. Rinneadh idirghabhálacha in Háítí chun an tír a chobhsú i ndiaidh an chreatha talún in 2010, rinneadh sibhialtaigh a chosaint tar éis na coimhlinte sa Libia in 2011, cabhraíodh leis na milliúin daoine sa tSaiheil a bhí ag tabhairt aghaidh ar an ocras sa bhliain 2012 agus tá iarrachtaí leanúnacha fós á ndéanamh chun cabhrú leis na céadta mílte dídeanaí sa tSiria atá ag teitheadh ón gcoimhlint bharbartha ina dtír dhúchais féin — tríd is tríd chuaigh an cúnamh a cuireadh ar fáil chun tairbhe na ndaoine a bhí i ngátar.

Más mian linn seasamh i gcoinne na ndúshlán nua agus aghaidh a thabhairt ar na bagairtí domhanda atá ag teacht chun cinn tá sé den riachtanas go ndéanfaí oiriúnú leanúnach ar an gcreat atá ann cheana féin.

Chun feabhas a chur ar cé chomh héifeachtach is a bhíonn an fhreagairt sin ar ghéarchéimeanna, thug an AE na feidhmeanna a bhain le cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta le chéile faoi aon díon amháin in 2010. Sa bhliain chéanna ceapadh Kristalina Georgieva mar an chéad Choimisinéir Eorpach lántiomanta um Chomhar Idirnáisiúnta, Cabhair Dhaonnúil agus Freagairt ar Ghéarchéimeanna. Cuireann an creat cuíchóirithe sin ar a chumas don AE freagairtí a chomhordú agus acmhainní a úsáid ar an modh is éifeachtaí.

Aontaithe sa dlúthpháirtíocht

Léirigh suirbhé a rinneadh in 2012 go dtacaíonn naonúr as gach deichniúr saoránach den AE leis an maoiniú a chuireann an AE ar fáil le haghaidh cabhair dhaonnúil. In ainneoin thionchar na géarchéime eacnamaíche bhí an treocht sin ag dul i dtreis, comhartha go raibh an tacaíocht i measc an phobail do ghníomhaíocht na hEorpa sa réimse seo ag méadú. Aontaíonn os cionn 80 % de na saoránaigh go bhfuil gníomhaíocht chomhordaithe an AE i réimse na cosanta sibhialta níos éifeachtúla ná idirghabhálacha tíortha aonair chun déileáil le tubaistí.

Tá an fhreagracht maidir le cabhair dhaonnúil a chur ar fáil comhroinnte idir an tAontas agus na Ballstáit agus déantar an chabhair a thabhairt i gcomhar le gníomhairí idirnáisiúnta agus áitiúla. I réimse na cosanta sibhialta tá an tAontas freagrach as gníomhaíochtaí Bhallstáit an AE a chothú, a chomhordú agus a chomhlánú. Tá sé ar chumas an AE, de bharr an róil chomhordaithe atá aige, aidhmeanna níos uailmhianaí a leagan amach dó féin agus acmhainní agus fios gnó a chomhthiomsú. Chuir an méid sin leis an tionchar dearfach a bhíonn ag an gcabhair sin agus chinntigh sé go raibh gach oibríocht ghéarchéime ar ardchaighdeán. Dá thoradh sin, bhí an AE in ann díriú go héifeachtach ar ghéarchéimeanna ar scála nach bhfacthas riamh roimhe seo, mar shampla na tuitte monsúnacha sa Phacastáin in 2010.

Le go mbeifear in ann an tionchar níos fadtéarmaí a bhíonn ag tubaistí a riar agus cur leis an gcosc agus leis an ullmhacht, ní mór go mbeadh an chabhair dhaonnúil agus an fhreagairt ar ghéarchéimeanna ag tarlú in éineacht le gníomhaíochtaí i réimsí eile, m.sh. comhar um fhorbairt agus cosaint an chomhshaoil. Tá an comhordú ag leibhéal an AE bunriachtanach chun an ceanglas sin a chomhlíonadh.

Bhí an teaghlach díláithrithe seo ón mBurúin in ann filleadh abhaile de thoradh thacaíocht athlonnaithe an AE.

An fáth ar gá dúinn an acmhainn i ndaoine leochaileacha chun teacht aniar a neartú

Cuireann triomach, tuilte, sciorradh talún, cioclóin, creathanna talún, brúchtanna farraige, dóiteáin foraoise agus fiontair ghuaiseacha eile as go mór do na milliúin daoine gach bliain. Meastar go dtarlaíonn 97 % de na básanna de dheasca tubaistí nádúrtha i dtíortha i mbéal forbartha agus is iad sin na tíortha is measa a bhíonn thíos leis ó thaobh cailteanas slí beatha de. Ón mbliain 2010 i leith, san Afraic amháin, chuir géarchéimeanna aonuaire agus géarchéimeanna a tharlaíonn go tréimhsiúil as do 31 mhilliún duine i réigiún **Chorn na hAfraice** agus sa **tSaiheil**. Tá beartas leanúnach de dhíth, dá bhrí sin, chun acmhainn na ndaoine leochaileacha sa chuid sin den domhan atá i mbéal forbartha chun teacht aniar a threisiú le gur fearr a bheidh siad in ann tubaistí a sháru agus seasamh ina gcoinne.

Cén chaoi a bhfuil an AE ag cabhrú?

Aon áit a thagann an chabhair dhaonnúil agus an chabhair um fhorbairt le chéile, sin an áit is gá an acmhainn chun teacht aniar a threisiú. Chuir an Coimisiún Eorpach an méid sin san áireamh in 2012 nuair a chuir sé togra le haghaidh beartas nua faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle, beartas maidir leis an gcaoi ba chóir cabhair dhaonnúil agus cabhair um fhorbairt a chur in oiriúint chun an

acmhainn chun teacht aniar a threisiú agus chun leochaileacht na ndaoine a dtéann tubaistí i bhfeidhm orthu a laghdú.

Tá 10 gcéim leagtha síos sa togra sin. Ina measc tá tacaíocht chun straitéisí náisiúnta chun an acmhainn chun teacht aniar a fheabhsú a cheapadh, pleananna bainistithe tubaiste agus córais éifeachtacha luathrabhaidh i dtíortha a bhfuil dóchúlacht ann go mbeadh tubaiste iontu, agus modhanna cur chuige nuálacha a chur chun cinn maidir le bainistiú priacail, i gcomhar le hearnáil an árachais.

Beidh an beartas ina fhorbairt ar na dea-thorthaí a bhí ar thionscnaimh an Choimisiúin maidir leis an acmhainn chun teacht aniar a threisiú sa tSaiheil agus i gCorn na hAfraice, agus beidh sé ina chuid den fhreagairt ar ghéarchéimeanna triomaigh sna réigiúin sin. Iarrtar sna tionscnaimh sin (AGIR-Sahel agus SHARE) fáinne fí an ocrais, an triomaigh, agus an bhochtanais a chosc trí shineirgí ionchasacha a aithint agus tríd an gcomhordú idir an chabhair dhaonnúil agus an chabhair um fhorbairt a mhéadú. Tá an Coimisiún ag súil le €270 milliún a chaitheamh in 2012 agus in 2013 ar an tionscnamh SHARE i gCorn na hAfraice. Tá sprioc uailmhianach leagtha amach sa tionscnamh AGIR-Sahel €750 milliún a bhailiú sa tréimhse trí bliana amach romhainn.

Ciallaíonn an bhéim a chuireann an Coimisiún Eorpach ar an acmhainn chun teacht aniar go sábhálfar beatha níos mó daoine, go mbeidh sé níos éifeachtaí ó thaobh costais de agus go dtiocfaidh laghdú ar an mbochtanas dá bharr — cuirfear dlús le tionchar na cabhrach agus cuirfear an fhorbairt inbhuanaithe chun cinn.

Páistí i Vanuatú ag déanamh múnla den bhagairt is mó dá saol, an bolcán ar Shliabh Gharat.

Freagairt chomhpháirteach ar bhagairtí méadaitheacha

Tá méadú ag teacht bliain i ndiaidh bliana ar mhéid agus ar mhinicíocht na n-éigeandálaí daonnúla ar fud an domhain. Tháinig méadú ó 78 gcás i 1975 go dtí nach mór 400 cás in 2010 ar líon na dtubaistí nádúrtha. Is é an

t-athrú aeráide, an fás ar an daonra agus an brú dá réir ar acmhainní aiceanta, agus an t-uirbiú, gníomhaíochtaí tionsclaíocha agus truailliú na timpeallachta le chéile is cionsiocair leis an bhfeiniméan seo. Ar dhúshláin eile tá an méadú ar líon na stát leochaileach atá i mbaol éagobhsaíochta agus coimhlintí sibhialta agus an bhagairt ó ionsaithe scéimhlitheoireachta.

Tá an AE ag iarraidh an tslí ina dtugann sé aghaidh ar chásanna géarchéime a athrú. Tá sé sin riachtanach mar gheall ar leibhéil éagsúla forbartha na dtíortha atá buailte ag tubaistí agus de bhrí go bhfuil brú mór curtha ar acmhainní an AE de bharr na géarchéime airgeadais.

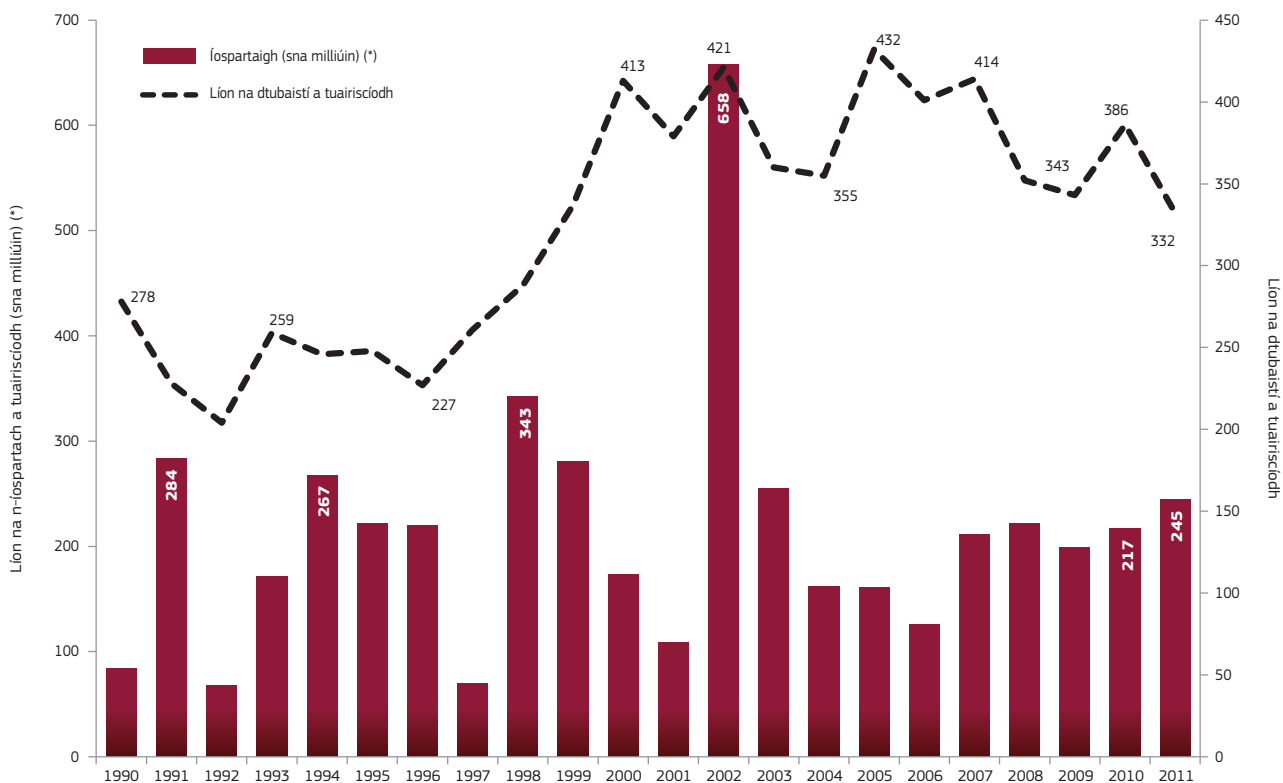
Tá sé léirithe ag an AE ó 1992 i leith go bhfuil sé ar a chumas aghaidh a thabhairt ar dhúshláin dhaonnúla nua. Ba í an idirghabháil a rinneadh san iar-lúgsaiv, tír a bhí scriosta le cogadh, i 1992, an beart fóirithinte daonnachtúil aonair ba mhó a chuir eagraíocht idirnáisiúnta i gcrích riamh in aon tír amháin. Ba í an oibríocht a rinneadh i ndiaidh an bhrúchta fharraige san Aigéan Indiach in 2004 an oibríocht ba mhó ó bunaíodh Meicníocht an AE um Chosaint Sibhialta in 2001. Ó tharla gurbh é an bhliain 2010 an bhliain ba mheasa ó thaobh tubaistí nádúrtha de sna blianta deireanacha bhí ar an AE dul ar iontaoibh roinnt dá chúlchistí éigeandála. Bhí an treocht sin ann go leanúnach in 2011 agus in 2012. Méadaíodh acmhainn dhaonnúil an AE go seasta thar na blianta le coinneáil cois ar chois leis na riachtanais agus déanfar tuilleadh oiriúnaithe uirthi sna blianta amach anseo.

Maolú tubaistí a bhaineann le hathrú aeráide: Cás Vanuatú

Tharla athrú aeráide i Vanuatú, oileánra san Aigéan Ciúin, atá ar cheann de na tíortha is tearcghorbartha ar domhan, rud a d'fhág go bhfuil an bhagairt ó thubaistí nádúrtha ar nós cioclón agus tuilte níos géire ná riamh.

Tá an AE ag cabhrú le pobail áitiúla chun déileáil le héifeachtaí tubaistí agus chun an ullmhacht i gcás eachtraí den sórt sin a fheabhsú, mar shampla trí mheasúnuithe ar bhagairtí, beartú le haghaidh éigeandálaí agus ionaid dídine ó chioclóin a thógáil. Idir 2007 agus 2012, chuir sé €4.3 milliún ar fáil chun an ullmhacht i ndáil le tubaistí a chur chun cinn agus €2.3 milliún mar chúnamh do phobail a bhí buailte ag tubaistí nádúrtha i réigiún an Aigéin Chiúin Thiar.

TREOCHTAÍ TEAGMHAIS AGUS ÍOSPARTACH TUBAISTÍ

(*) Íospartaigh: an líon iomlán a maraíodh agus a ndearnadh dochar dóibh.

An chaoi a dtéann an AE i mbun oibre

Cur chuige bunaithe ar riachtanais

Chuir an AE straitéisí éifeachtúla i bhfeidhm chun ranníocaíochtaí maoinithe cháiniócoirí na hEorpa a cheangal leis na daoine is mó a bhfuil cabhair dhaonnúil de dhíth orthu ar fud an domhain. Lena chinntiú go gcuirtear an chabhair ar fáil sna háiteanna cearta ag an am ceart, déanann an AE “measúnuithe ar riachtanais” ar bhonn seasta sula ndéantar cinntí maidir le maoiniú.

Forbraíodh uirlisí éagsúla chun é sin a dhéanamh go héifeachtach. Le measúnú a dhéanamh ar na cineálacha riachtanas daonnúil atá ann, leagadh síos critéir de réir scála na tubaiste agus de réir staid na dtíortha agus na réigiún ar leith chun géarchéimeanna a aithint agus chun raon feidhme na tacaíochta a theastódh a chinneadh.

Tugann an AE aird ar leith ar na géarchéimeanna sin ar féidir é nach bhfuil na meáin idirnáisiúnta agus na deontóirí ag tabhairt aird orthu níos mó in ainneoin ardleibhéal riachtanais a bheith sna ceantair sin go fóill. Cuirtear measúnuithe sonracha i gcrích chun géarchéimeanna den sórt sin atá ligthe i ndearmad a aithint agus fóirithint a chur ar fáil maidir leo.

An chabhair a bhfuil gá léi, nuair atá gá léi

Is gnáthrud é beagnach gur i gcúinsí deargphráinne a chuirtear an mheicníocht um chabhair dhaonnúil agus um chosaint shibhialta i bhfeidhm: ní mór go dtiocfadh an chabhair chomh fada leis na daoine atá i ngátar in achar ama an-ghearr agus go mbeadh sí curtha in oiriúint dá riachtanais shonracha in ainneoin gur minic go mbíonn sé deacair teacht ar limistéir atá buailte ag tubaiste de bharr srianta lóistíochta agus slándála.

Tá roinnt struchtúr monatóireachta agus comhordaithe bunaithe ag an AE chun an cúram casta sin a shásamh. Tá líonra d'oifigí speisialaithe cabhrach daonnachtúla bunaithe aige ar fud an domhain. Le linn géarchéimeanna, cuireann siadsan tacaíocht theicniúil ar fáil d'oibríochtaí atá maoinithe ag an AE, déanann siad monatóireacht ar idirghabhálacha agus cabhraíonn siad go háitiúil le comhordú na ndeontóirí. Déanann siad cion oibre freisin maidir le straitéisí agus beartais idirghabhála. In 2012, imlonnáiódh 145 shaineolaí i gcúrsaí daonnúla agus 293 bhall foirne áitiúil chuig 44 hoifig allamuigh de chuid ECHO ar fud an domhain.

Seachas idirghabháil a dhéanamh díreach ar an láthair, cuireann an AE maoiniú ar fáil do thart ar 200 comhpháirtí,

ina measc sainghníomhaireachtaí na Náisiún Aontaithe, eagraíochtaí neamhrialtasacha, gníomhaireachtaí thíortha an AE agus eagraíochtaí ar nós Choiste Idirnáisiúnta na Croise Deirge agus Chónaidhm Idirnáisiúnta Chumainn na Croise Deirge agus an Chorráin Dheirg. Cuirtear maoiniú ar fáil do na páirtithe sin bunaithe ar a gcuid moltaí maidir le conas riachtanais na ndaoine atá buailte ag tubaiste a riar. Tá meicníochtaí éagsúla curtha i bhfeidhm ag an AE lena chinntiú go bhfuil na cistí a sholáthraíonn sé á gcomhordú leis na cistí a chuir na Ballstáit agus gníomhairí daonnúla eile ar fáil.

De bhrí go bhfuil an gá le cabhair dhaonnúil ag méadú níos sciobtha ná soláthar na n-acmhainní, seoladh tionscnamh “saorálaithe cabhrach an AE” chun scéimeanna a bhí ann cheana féin a chothú agus a chomhlánú.

Bunluachanna coitianta

Ní mór do chomhpháirtithe an AE um chabhair dhaonnúil feidhmiú de réir na bprionsabal bunúsach feidhmiú a neartaíonn gníomhaíochtaí uile an AE:

- **Daonnacht:** *ní mór aghaidh a thabhairt ar an bhfulaingt is cuma cá bhfuil sí, go háirithe nuair a bhaineann sí leis na daoine is leochailí.*
- **Neodracht:** *níor cheart go rachadh an cúnamh chun leasa aon chuid ar leith den daonra.*
- **Neamhchlaontacht:** *caithfidh soláthar na cabhrach a bheith bunaithe ar riachtanais agus air sin amháin gan idirdhealú.*
- **Neamhspleáchas:** *an t-aon aidhm amháin le cabhair dhaonnúil is ea faoiseamh a thabhairt ó fhulaingt an duine; ní cheadaítear úsáid a bhaint aisti chun aidhmeanna polaitíochta, eacnamaíocha nó míleata a bhaint amach.*

An obair allamuigh

Chun riachtanais bhunúsacha na ndaoine atá thíos leis de bharr tubaiste a riar agus a slí bheatha a chosaint, is féidir maoiniú an AE i leith cabhair dhaonnúil a chur ar fáil i bhfoirmeacha éagsúla ag brath ar an gcineál tubaiste atá ann agus ar na dálaí atá i gceist leis.

D'fhéadfadh sé gurb éard a bheadh i gceist le cúnamh bia soláthar éigeandála bia do dhaoine atá buailte ag tubaiste, airgead tirim agus dearbháin, táirgí cothaithe sonracha do pháistí droch-chothaithe agus síolta agus leasachán d'fheirmeoirí leochaileacha.

Is éard atá i gceist le cúnamh leighis mar shampla feachtais vacsaínithe chun eipidéimí a chosc, gortuithe a chóireáil agus clinicí sláinte príomhúla a bhunú. Ar sheirbhísí cúnamh eile a chuirtear ar fáil tá cógais, trealamh ospidéal, oiliúint foirne agus bunchúram sláinte; bítear ag díriú ar dhaoine leochaileacha leithéidí páistí agus mná atá ag iompar clainne.

Tugtar tús áite do sholáthar uisce agus sláintíochta i limistéir tubaiste toisc go bhfuil uisce glan inólta agus áiseanna sláintíochta de dhíth chun cosc a chur ar leathadh galair. Áirítear ar ghníomhaíochtaí cúnamh toibreacha a thochailt, poill tóraíochta a thochailt agus

leithris a thógáil, píopaí uisce a leagan, camras a chóireáil agus oideachas sláinteachais a eagrú, gan ach cúpla rud a lua.

Daoine ar scríosadh a gcuid tithe, faigheann siad pubaill, leatháin phlaisteacha nó cineálacha eile dídine. D'fhéadfadh sé freisin go gcuimseofaí sna hoibríochtaí éigeandála obair dheisiúcháin ar an mbonneagar, gníomhaíochtaí glanta mianach, tacaíocht shíceolaíoch agus oideachas.

Ina theannta sin, réitíonn go leor oibríochtaí an bealach do chónaitheoirí áitiúla déileáil le tubaistí agus tionchar na dtubaistí a d'fhéadfadh tarlú amach anseo a mhaolú ar a bpobail.

An ullmhacht i dtaca le tubaistí a neartú ar fud an domhain — an Clár Dipecho

Nuair nach féidir baol tubaisteach a thuar ná tubaistí a chosc is minic is féidir ullmhacht daoine a fheabhsú agus meicníochtaí freagartha iomchuí a chur i bhfeidhm chun líon na dtubaistí a laghdú. Sin é is aidhm do “Dipecho”, clár an AE maidir le hullmhacht in aghaidh tubaistí.

Díríonn tionscadail Dipecho ar oiliúint, ar fhorbairt acmhainneachta, ar mhúscailt feasachta, ar chórais áitiúla luathrabhaidh a bhunú nó a fheabhsú agus ar phleanáil theagmhach. Cuimsíonn siad bearta ullmhúcháin simplí ar féidir le daoine áitiúla a chur i bhfeidhm go minic. Ina bhformhór de chásanna, cuidíonn siad ar bhonn gníomhach le gníomhaíochtaí Dipecho.

Is gníomhaireachtaí cúnamh atá bunaithe san Eoraip agus gníomhaireachtaí na Náisiún Aontaithe a chuireann na tionscadail i gcrích, i gcomhar le heagraíochtaí neamhrialtasacha agus údaráis áitiúla. Clúdaíonn Dipecho ocht réigiún atá i mbaol tubaistí: Muir Chairib, Meiriceá Láir, Meiriceá Theas, Lár na hÁise, an Áise Theas, Oirdheisceart na hÁise, Oirdheisceart na hAfraice, Iardheisceart an Aigéin Indiaigh agus Réigiún an Aigéin Chiúin.

LEITHDHÁILEACHÁN DE CHABHAIR DHAONNÚIL AN AE IN 2012 (SNA MILLIÚIN EURO)

RÉIGIÚN/TÍR	MÉID	%
An Afraic	681	51
An tSúdáin agus Sead	207	
Lár na hAfraice	92	
Corn na hAfraice	162	
Deisceart na hAfraice, an tAigéan Indiach	32	
Iarthar na hAfraice	188	
An Meánoirthear, an Mheánmhuir	265	20
An Meánoirthear	255	
An Mheánmhuir	10	
An Áise, An tAigéan Ciúin	198	15
Lár agus Iardheisceart na hÁise	110	
An Áise Theas-Lár	32	
Oirdheisceart na hÁise agus an tAigéan Ciúin	56	
Meiriceá Laidineach, Muir Chairib	68	5
Meiriceá Laidineach	30	
Muir Chairib	38	
Tubaistí ar fud an domhain	19	1
Cosaint shibhialta	27	2
Cosaint shibhialta	21	
Lasmuigh den AE	6	
Tacaíocht agus cúnamh ar fud an domhain	86	6
IOMLÁN	1 344	100

Ag obair as lámh a chéile chun dul i ngleic le géarchéimeanna taobh istigh agus taobh amuigh den AE

Clúdaíonn **Meicníocht an AE um Chosaint Shibhialta** an timthriall iomlán a bhaineann le tubaiste, ó chosc agus ullmhacht go freagairt. Tá 32 thír páirteach inti faoi láthair, sin 27 dtír san AE móide an Chróit, an Iorua, an Íoslainn, Lichtinstéin agus Poblacht iar-lúgslavach na Macadóine.

Is féidir le haon tír laistigh nó lasmuigh den AE a bhfuil a hacmhainní faoi léigear ag tubaiste cúnamh a iarraidh tríd an Meicníocht um Chosaint Shibhialta. Ar shamplaí de thubaistí tá tuilte, dóiteáin foraoise, creathanna talún, stoirmeacha nó brúchtanna farraige agus gníomhartha sceimhlitheoireachta, timpistí teicneolaíochta nó raideolaíochta agus tubaistí comhshaoil cosúil le truailliú na mara.

I gcás ina n-iarrann tír atá buailte ag tubaiste cúnamh, cuireann Ionad na hEorpa um Fhaireachán agus Fhaisnéis (MIC) riachtanais shonracha na tíre sin in iúl do gach tír atá rannpháirteach sa Mheicníocht um Chosaint Shibhialta. Ansin déanann na stáit rannpháirteacha tairiscintí chun saineolaithe agus cúnamh comhchineáil a chur ar fáil sa tír mar thacaíocht leis an bpráinnfhreagairt sa tír féin. D'fhéadfadh sé go mbeadh foirne cuardaigh agus tarrthála, poist leighis, caidéal ardchumais, aonaid íonaithe uisce agus earraí fóirithinte eile i gceist leis sin. Cuidíonn an MIC le freagairt na hEorpa a chomhordú trí iarratais agus tairiscintí cúnamh a chur i dtoll a chéile, trí iompar an chúnamh a éascú agus a chómhaoiniú agus trí fhoirne a chur amach chuig an tír, más gá, chun monatóireacht a dhéanamh ar an gcás. Tá fáil ar an MIC 24 huair sa lá, seacht lá sa tseachtain.

Ina theannta sin, neartaíonn Meicníocht an AE um Chosaint Shibhialta an ullmhacht in aghaidh tubaistí

sna stáit rannpháirteacha, mar shampla trí chlár oiliúna, trí fhreachnaimh, nó trí shaineolaithe a mhalartú idir tíortha éagsúla. Cuireann na tionscnaimh sin uile deiseanna foghlama ar fáil do phearsanra cosanta sibhialta sna stáit rannpháirteacha. Feabhsaíonn siad an cúnamh cosanta sibhialta ó thaobh luais agus comhordaithe de agus cuireann siad aistriú eolais agus obair thógála líonraí chun cinn.

Cuirtear maoiniú ar fáil freisin le haghaidh tionscadal a bhaineann le cosc agus le hullmhacht. Mar shampla taighde ar ábhar a bhaineann le tubaistí a spreagadh, uirlisí luathrabhaidh a neartú nó tacaíocht a thabhairt d'fheachtais feasachta atá dírithe ar an bpobal i gcoitinne. Díríonn Meicníocht an AE um Chosaint Shibhialta ar réimsí a bhféadfadh cur chuige coiteann Eorpach an breisluach is mó a chruthú dóibh agus, ina theannta sin, an chosaint sibhialta a nascadh le réimsí eile de cheapadh beartais an AE sa chaoi is go méadaítear an tionchar atá ag an Meicníocht.

Ullmhúchán trí ionsamhlú

Ar shraith de fhreachnaimh a eagraíodh sa Pholainn sa bhliain 2011 bhí tuairteáil traenach idir traen a bhí ag iompar lucht leanúna foirne peile agus traen a bhí ag iompar substaintí guaiseacha. Is tríd an imeacht “CarpatheX”, mar a thugtar air, a ullmhaítear foirne éigeandála le haghaidh cásanna a thiocthadh chun cinn sa bhfíorshaol: thástáil ionsamhlú na timpiste traenach an cumas freagartha i rith imeachtaí ar nós Chraobhchomórtais Peile UEFA na hEorpa in 2012.

Ar chásanna ionsamhlaithe eile bhí dóiteáin foraoise de bharr spréacha a tháinig ó choscáin traenach agus sráidbhaile faoi uisce de bharr córas taiscumair briste. Eagraítear freachnaimh den chineál sin gach bliain le cúnamh airgeadais ón AE.

Oibríthe deonacha sa Táidsíceastáin ag dul faoi oiliúint mar chuid d'fhoirne práinnfhreagartha pobail faoin gclár Dipectho.

An méid a dhéanann an AE

Gealltanais a chomhlíonadh

Ó 1992 i leith, chuidigh an AE leis na milliúin daoine a bhí thíos leis de bharr tubaistí ar fud an domhain. Chaith sé níos mó ná €15 billiún chun fóirithint i leith tubaistí a chur ar fáil i níos mó ná 140 tír. Cuireann an AE breis agus €1 billiún in aghaidh na bliana ar an meán ar fáil anois chun tacú leis na daoine is leochailí ar domhan. Má chuirtear é sin leis an maoiniú a chuireann tíortha aonair an AE ar fáil, cuireann an AE níos mó ná a leath den chabhair dhaonnúil oifigiúil uile ar fáil, rud a fhágann go bhfuil sé ar an deontóir is mó de chabhair dhaonnúil ar domhan.

Sa bhliain 2012, chuir an AE cabhair dhaonnúil ar fáil do thart ar 122 mhilliún duine i 92 thír lasmuigh den AE agus cuireadh an Mheicníocht um Chosaint Shibhialta i ngníomh 21 uair chun cabhair a thairiscint i gcás géarchéimeanna laistigh agus lasmuigh den AE.

Ní féidir a bhfuil bainte amach a thomhas i dtéarmaí staitisticí freagartha amháin: cé gur lú is léir tionchar na hullmhachta agus an choisc i ndáil le tubaistí, tá ról chomh tábhachtach céanna aige maidir le cur chuige an AE i leith cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta. Faoi gcreat atá ann faoi láthair, ceadaítear do thíortha an AE oibriú le chéile go héifeachtach sna réimsí sin go léir agus meas ar an dlí daonnúil idirnáisiúnta, agus géilliúlacht dó, a chur chun cinn. Is trí sin a dhéanamh a chuirtear bun leis an gcosc ar an angar daonna sna blianta amach anseo.

Fiche bliain den dlúthpháirtíocht ... agus tuilleadh lena chois

Bhí an Roinn um Chabhair Dhaonnúil (ECHO) sa Choimisiún Eorpach ar an bhfód le fiche bliain in 2012. Tá bealach fada curtha di ó lá a bunaithe i leith. Ba iad

na 12 Bhallstát a bhí san AE ag an am a rinne an cinneadh ECHO a bhunú toisc gur léir ó scála agus ó éagsúlacht na ngéarchéimeanna daonnúla a bhí ag titim amach ar domhan i 1991 a theoranta is a bhí acmhainní na hEorpa chun déileáil leo. Theastaigh breis comhordaithe ag leibhéal an AE chun freagairt níos sciobtha agus níos éifeachtaí a chinntiú i gcás tubaistí ar an mórchoir, leithéidí an choimhlínt san iar-lúgslaiv, cioclón sa Bhanglaidéis agus gorta sa tSomáil.

Ag am a bunaithe bhí thart ar 40 ball foirne ag ECHO agus d'fhás sí ina dhiaidh sin go bhfuil sé anois ina heagras mór, ach dea-eagraithe, a bhfuil 300 duine fostaithe ina ceanncheathrú sa Bhruiséil agus níos mó ná 400 ball foirne ar saineolaithe iad i gcúrsaí daonnúla atá ag obair i 44 oifig atá lonnaithe sna tíortha san Afraic, san Áise agus i Meiriceá Laidineach is mó a bhfuil géarchéimeanna ag dul i bhfeidhm orthu. Chomh maith lena chuid acmhainní daonna agus airgeadais rinneadh oiriúnú gan staonadh ar an gcreat gníomhaíochta atá ag an AE le gurbh fhéidir leis aghaidh a thabhairt ar dhúshláin a bhí ag dul i méad de shíor.

In 2007 tháinig institiúidí an AE agus na 27 mBallstát ar chomhaontú faoi dhoiciméad beartais tábhachtach dar teideal “Comhdhearcadh Eorpach maidir le Cabhair Dhaonnúil”. Dearbhaíodh go láidir sa doiciméad sin nach uirlis pholaitiúil a bhí i gcabhair dhaonnúil an AE agus dearbhaíodh in athuair na treoirphrionsabail maidir le cabhair dhaonnúil (an neodracht, an daonnacht, an neamhspleáchas agus an neamhchlaontacht). Míníodh go soiléir ann freisin ról na ngníomhairí daonnúla éagsúla i limistéir géarchéimeanna chun cumas cabhartha an AE a neartú.

Tháinig Conradh Liospóin i bhfeidhm an 1 Nollaig 2009 agus tugadh isteach leis bunús dlí maidir le cabhair

Afganastánaigh ag fáil uirlisí mar chuid d'oibríocht a mhaoineigh ECHO le dul i ngleic le triomach ba chúis le ganntanas bia agus dláithriú daoine.

dhaonnúil an AE agus maidir le beartais cosanta sibhialta. Sainmhínítear ann ról an AE maidir le feabhas a chur ar chosaint agus ar chosc i ndáil le tubaistí agus tá sé ráite ann gur chóir don AE an dlí daonnúil idirnáisiúnta, an neamhchlaontacht agus an neamh-idirdhealú san áireamh, a chur i bhfeidhm.

Is féidir tuilleadh feabhsúcháin a dhéanamh. Táthar ag breathnú i ndiaidh plean a dhéanamh chun modh riartha fhreagairt an AE ar thubaistí a láidriú. Táthar ag súil leis go mbeidh athrú ann ó chomhordú *ad hoc* go córas níos intuatha.

Freagairt mhear agus éifeachtach

Thar na blianta chuir an AE cúnamh ar fáil do dhaoine a bhí buailte ag a lán tubaistí ar fud an domhain. Sna míreanna a leanas cuirtear i láthair liosta gearr de na hidirghabhálacha is tábhachtaí.

- Fágadh na céadta mílte duine díláithrithe, ocrach agus trína chéile i ndiaidh an chogaidh san iar-lúgslaiv i 1992. Chuir an AE cúnamh ar fáil, m.sh. 300 000 tona de bhia, de bhrait, de thochtanna agus d'earraí sláintíochta.
- Fuair daoine a bhí ag teitheadh ón mbaile i ndiaidh chinedhíothú Ruanda i 1994 cabhair ón AE, m.sh. cóir leighis i bhfoirm ath-hiodráitiú agus vacsaíní do pháistí. Daoine a d'fhill ar a mbailte scriosta, fuair siad trealamh athlonnaithe.
- Ba chúis léirscriosta ar fud Mheiriceá Láir í Spéirling Mitch i 1998 agus thug an AE tacaíocht trí uisce inólta a sholáthar agus cosc a chur ar leathadh galar uisce-iompartha.
- I ndiaidh do thitim réimeas an Talaban in 2001, chuir an AE breis is €483 milliún de chabhair ar fáil chun bunriachtanais mhuintir na hAfganastáine a riar.
- In 2004 fuair níos mó ná 230 000 duine bás de bharr an bhrúchta fharraige san Aigéan Indiach. Bhí céadfheagairt an AE dírithe ar cheist an mharthanais. Ar thionscadail níos fadtéarmaí bhí campaí le haghaidh daoine gan dídean, maoiniú d'oibrithe san earnáil sláinte agus báid iascaigh a cheannach.
- I rith na bliana 2010, ba sa tSúdáin agus sa Phacastáin a bhí na hoibríochtaí cabhrach is mó ar siúl. Sa tSúdáin, thug an AE cabhair dhaonnúil do shé mhilliún duine a bhí thíos leis tar éis coimhlinte agus tuilte séasúracha. Sa Phacastáin, fuair 12.5 mhilliún duine dídean, bia, uisce inólta, cúram sláinte agus áiseanna sláintíochta tar éis do thuilte dochar mór a dhéanamh don tír.

- Nuair a tharla crith talún tubaisteach sa tSeapáin i Márta 2011 agus brúcht farraige millteanach ina dhiaidh sin, chuir an AE nach mór 400 tona de chúnamh comhchineáil ar fáil agus imlonnaíodh foireann Cosanta Sibhialta Eorpach ina raibh saineolaithe sa lóistíocht agus sa raideolaíocht. Bhí an cúnamh airgeadais Eorpach dírithe ar theaghlaigh sna críocha ba mheasa a bhí buailte ag an tubaiste.
- Tugadh cosaint agus cúnamh do na mílte sibhialtach le linn choimhlint na bliana 2011 sa Libia.
- In 2012, chabhraigh an AE leis na milliúin daoine a bhí ag tabhairt aghaidh ar an ocras sa tSaiheil agus thug sé cabhair dhaonnúil chomh fada leis na céadta mílte dídeanach Siriach a bhí ag éalú ón gcoimhlint ina dtír féin.

Dlús a chur leis an gcosc chun beatha daoine a shábháil

Bhí gníomhaíocht an Aontais um chosc ar thubaistí, agus a dtionchar a laghdú nuair nach féidir iad a sheachaint, rithábhachtach maidir le cosc a chur ar an bhfulaingt agus beatha daoine a shábháil. Ar na hiarrachtaí a rinneadh tá gníomhaíochtaí laistigh agus lasmuigh den AE, m.sh. comhordú éifeachtach ar an leibhéal Eorpach, agus oiliúint ar shaineolaithe áitiúla i limistéir eile den domhan.

- Ó seoladh clár Dipecho i 1996, d'infheistigh an AE os cionn €255 mhiliún in ullmhacht i ndáil le tubaistí ar fud an domhain. Bhí na tionscadail a maoiníodh faoin gclár ina siocair le teorainn a chur le díobháil agus é a chur ar chumas pobail beatha daoine agus slite beatha a bhí i mbaol a shábháil.
- Ó 2007 i leith, bhí an AE páirteach i dtionscnaimh éagsúla luathrabhaidh, m.sh. an fóram ar líne “Meteoalarm” agus córas bailithe sonraí agus foláirimh de lá is d'óiche ar a dtugtar an “Córas domhanda um Fholáireamh agus Chomhordú i gcás Tubaiste”. D'infheistigh sé freisin i gcórais rabhaidh le haghaidh contúirtí sonracha ar nós tuilte, dóiteáin foraoise agus brúchtanna farraige.
- De thoradh infheistíocht an AE i dteicneolaíochtaí coiscthe agus maolaithe tubaiste agus de thoradh an dlúth-chomhoibrithe le comhpháirtithe eile, tháinig an córas Eorpach faisnéise faoi dhóiteáin foraoise agus an córas Eorpach um rabhadh tuilte ar an bhfód.
- In 2010, ghlac 873 dhuine páirt i gcúrsaí oiliúna a chuir eagraíochtaí cosanta sibhialta áirithe ar fáil agus cuireadh ceithre fhreachnamh a bhí dírithe ar thuilte, ar chrith talún, ar ábhar guaiseach agus ar ionsamhlú d'ionsaithe sceimhlitheoireachta i gcrích.

STADÉAR CÁIS

Háítí: ó fhóirithint go téarnamh

Fágadh 222 750 duine marbh agus nach mór 1.7 milliún gan dídean i ndiaidh crith talún ollmhór a bhuail Háítí i mí Eanáir 2010. Tá cabhair á tabhairt ag an AE do Háítí ar bhonn leanúnach le linn gach céim den téarnamh.

Sa tréimhse díreach i ndiaidh na tubaiste thug an AE níos mó ná €100 milliún le haghaidh bearta freagartha, agus chuir 25 thír san AE cúnamh comhchineáil chuig Háítí tríd an Meicníocht um Chosaint Shibhialta. Bhain thart ar chúig mhilliún duine tairbhe as tacaíocht an AE ag an gcéim sin. Baineadh úsáid as an gcúnamh chun dídean, leithris agus cithfholcadáin, uisce sábháilte inólta, bia agus nithe cosúil le brait, uirlisí cistine agus earraí sláinteachais a sholáthar do na céadta míle duine. Thug sé cúnamh airgeadais freisin mar thacaíocht do dhaoine easáitithe a bhí ag lorg tearmainn in áiteanna eile sa tír.

De thoradh a laige is a bhí an córas sláinte agus a dheacra is a bhí sé teacht ar uisce glan, do leath an calar go rábach i measc na ndaoine níos déanaí sa bhliain 2010. Ina dhiaidh sin, chuir an AE €22 mhilliún ar fáil chun áiseanna cóireála calair a chur ar fáil agus le haghaidh bearta coiscthe maidir le leathadh an ghalair. Bhain thart ar thrí mhilliún duine tairbhe as an tacaíocht sin.

Thar thréimhse an dá bhliain ina dhiaidh sin, chuir an AE bearta ar bun de réir a chéile chun cuidiú leis an tír teacht ar ais chuici féin. Tá an phráinnfhreagairt fhadtéarmach sin mar chomhlánú ar bhearta struchtúracha atá dírithe ar atógáil seirbhísí sóisialta agus an bhonneagair agus an laghdú ar bhaol tubaiste a dhéanamh níos éifeachtúla tríd an bhfóirithint a nascadh le forbairt.

Is é an AE an príomhdheontóir do Háítí. Gheall sé €1.235 billiún trí chómhaoiniú ón gCoimisiún Eorpach, ó Bhallstáit an AE agus ón mBanc Eorpach Infheistíochta. Leanfaidh sé leis ag cur cúnamh cuimsitheach ar fáil chun tacú le téarnamh agus le forbairt na tíre sna blianta amach anseo.

In Háítí thug an AE tacaíocht d'obair dheisiúcháin ar sheirbhísí bunúsacha, m.sh. uisce reatha agus córas séarachais i mbailte beaga cosúil le Petit Goave.

STADÉAR CÁIS

An Phacastáin: freagairt ar ghéarchéim ilghnéitheach

Sa bhliain 2010, tharla ceann de na tuilte monsúnacha ba mheasa le 80 bliain anuas sa Phacastáin. Fuair níos mó ná 1 800 duine bás dá bharr agus rinne sé dochar do 18 milliún daoine eile. Tharla tuilte eile an bhliain dár gcionn. Fágadh nach mór trí mhilliún duine díláithrithe de bharr na coimhlinte armtha sa bhliain 2009, rud a rinne an scéal níos measa fós. D'éirigh go maith le hiarrachtaí fóirithinte na hEorpa, cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta le chéile, agus ba léir go raibh na hiarrachtaí éifeachtúil chun déileáil le tubaiste nár bhfacthas roimhe sin ó thaobh méid agus castachta de.

Chuir an AE €150 milliún ar fáil mar chabhair dhaonnúil chun práinnriachtanais an phobail a riar. Cuireadh €70 milliún breise ar fáil chun teacht i gcabhair ar dhaoine easáitithe a bhí ina gcónaí i gcampaí nó i dteaghlaigh óstaigh. Ba dheacair an cúnamh a thabhairt mar gheall ar na dálaí áitiúla. Mar sin féin, bhí an AE in ann freagairt a dhéanamh go tapa agus go héifeachtach de bhrí gur imlonnaigh sé

saineolaithe daonnúla go luath; go gairid ina dhiaidh sin imlonnaíodh foireann cosanta sibhialta an AE. Cuireadh an fhoireannaineolaithe sin chuig an bPacastáin chun an cúnamh a bhí ag teacht isteach a chomhordú agus a éascú agus chun teagmháil a dhéanamh le húdaráis náisiúnta agus le foirne na Náisiún Aontaithe.

D'iarr údaráis na Pacastáine cabhair tríd an Ionad um Fhaireachán agus Fhaisnéis. Chuir tíortha a bhí páirteach sa Mheicníocht um Chosaint Shibhialta cúnamh ar luach €271 mhilliún ar fáil. Ar an gcúnamh comhchineáil áirítear gléasraí íonaithe uisce, táibléid agus leachtanna, trealamh foscaidh agus leighis. Ina theannta sin, chómhaoinigh an AE iompar an chúnamh chun na tíre.

Tá seans maith ann go dtarlóidh tubaistí nádúrtha sa Phacastáin amach anseo agus, dá bhrí sin, ba léiriú an ghéarchéim dheireanach ar a riachtanaí is atá sé an laghdú ar bhaol tubaiste a chuimsiú i mbeartas a bhaineann le cabhair dhaonnúil. Bíonn an AE ag obair ar bhonn leanúnach chun leochaileacht an daonra a laghdú agus chun an cumas atá i ndaoine an ceann is fearr a fháil ar thubaistí den sórt sin a threisiú.

STADÉAR CÁIS

An tSaiheil: aird an domhain a dhíriú ar ghéarchéim atá imithe i ndearmad

Síneann limistéar na Saiheile soir ar feadh thuaisceart na hAfraice agus tá sé ar cheann de na réigiúin is boichte ar domhan. Tá an triomach, an tearcghorbairt agus an neamhchinnteacht ó thaobh bia de ag cur na mílte agus na milliúin duine i mbaol ocras. De réir mar a fhásann an ghéarchéim dhaonnúil, méadaítear ar thacaíocht an AE. Ó thús 2012 i leith, mhéadaigh an tAontas an ranníocaíocht cúnaimh sa réimse sin go €337 milliún. Braitheann an idirghabháil a dhéantar ar chur chuige céimnithe a chlúdaíonn treisiú ar an acmhainn chun teacht aniar, freagairt éigeandála le linn shéasúr na gannchoda agus téarnamh ina dhiaidh sin.

De thoradh fheabhas na freagartha don ghéarchéim, tarrtháladh go leor daoine agus laghdaíodh an drochthionchar a bhí aici ar theaghlaigh. Bhí an AE ina shiocair le haird na meán idirnáisiúnta a dhíriú in athuair ar an ngéarchéim sin. Chomh maith leis an gcúnamh éigeandála a chuireann sé

ar fáil déanann sé a dhícheall freisin chun aird a tharraingt ar an neamhchinnteacht bia mar shaincheist struchtúrach trí bhéim a chur ar an ról tábhachtach atá aige sa troid i gcoinne an bhochtanaís.

Ghlac réaltaí peile, Raúl González agus Patrick Vieira ina measc, páirt sa troid in aghaidh an ocras i réigiún na Saiheile; tá siad ina n-ambasadóirí dea-thola san fheachtas “Football against hunger” atá ag iarraidh toil pholaitiúil bhreise a mhúscailt chun an t-ocras a dhíothú.

Tá an t-ocras agus an míchothú ag dul i méad arís ar fud na cruinne. Meastar go raibh breis is aon bhilliún duine ar fud an domhain “neamhchinnte ó thaobh bia de” sa bhliain 2010. I réigiún na Saiheile agus i gCorn na hAfraice tá an neamhchinnteacht ó thaobh bia de ina géarchéim i gcás na milliún duine. Tá pobail leochaileacha i dtíortha eile, m.sh. an Éimin agus an Phacastáin, ag tabhairt aghaidh ar neamhchinnteacht bia agus cothaithe freisin.

Is í an earnáil um chúnamh bia an earnáil is mó i mbuiséad an AE maidir le cabhair dhaonnúil. In 2011 chuir an AE €509 milliún ar fáil le haghaidh cúnamh daonnúil bia agus cothaithe.

Thug Raúl González cuairt ar Shead mar chuid den fheachtas “Football against Hunger”.

Amach romhainn

Na riachtanais a riar

Tá sé tábhachtach go gcoinneodh na meicníochtaí atá i bhfeidhm chun déileáil le héigeandáil céim ar chéim leis na dúshláin a thagann chun cinn i ndomhan atá níos leochailí anois ná riamh. Tá obair á déanamh ag an AE faoi láthair chun córas a chinnteodh breis intuathachta agus iontaofachta a bhunú. Chuirfeadh an “cumas freagartha Eorpach” le héifeachtacht agus le comhtháthú fhreagairtí an AE trí bheartú a dhéanamh roimh ré. Ní mór luas a chur faoin gcóras coiscthe tubaistí agus bainistíochta riosca chomh maith.

Go hiarbhir, chuirfí comhthiomsú deonach d’fhoirne agus de threalamh speisialaithe ar fáil a d’fhéadfaí a imlonnú láithreach i gcás géarchéime. Tá sé d’aithm ag an tionscnamh freisin iompar soláthairtí a shruthlíniú le gur féidir cúnamh an AE a chur ar fáil níos sciobtha. Déanfar an beartú le haghaidh freagartha i leith tubaistí a fheabhsú trí chásanna tagartha a fhorbairt, trí shócmhainní tíortha AE a mhapaíl agus trí phleananna teagmhasacha a dhréachtú. Bearta eile atá ar na bacáin is ea breis infheistíochta san oiliúint chomhpháirteach agus i bhfreachnamh trasteorann, maille le forléargas uile-AE ar bhaol tubaiste a chur chun cinn.

Tá ionad freagartha éigeandála á bhunú ag an Aontas chun an córas nua a bhainistiú le go mbeidh comhordú an AE níos éifeachtúla i gcás géarchéimeanna. Cuirfidh an t-ionad sin seirbhís ar fáil de lá is d’oíche le sreabhadh níos fearr faisnéise a chinntiú.

Taobh istigh den chreat i gcomhair na díospóireachta faoi mhaoiniú an Aontais amach anseo, tá an AE ag lorg bealaí chun an ullmhacht agus an t-aistriú ó chabhair dhaonnúil go cabhair um fhorbairt a chomhtháthú ar bhonn níos comhsheasmhaí sa bheartas forbartha atá aige. Tabharfaidh buiséad an AE don tréimhse 2014-20 tacaíocht do ghníomhaíochtaí a chuirfidh dlús le freagairtí ar thubaistí a dhéanfaidh tubaistí a réamh-mheas níos fearr agus aistriú níos rianúla go gníomhaíochtaí forbartha a chinntiú sa tréimhse i bhfad i ndiaidh tubaiste.

Saorálaithe cabhrach an AE

Le go bhféadfaidh Eorpaigh ar mhaith leo a gcion féin a dhéanamh den obair a bhaineann le hoibríochtaí daonnúla an AE páirt a ghlacadh sna hoibríochtaí sin tá cór saorálach Eorpach um chabhair dhaonnúil á bhunú

Deir Diana Tonea ón Rómáin, a cuireadh chuig Háítí mar bhall den Chór Saorálach, go raibh an taithí a fuair sí dúshlánach ach gur bhain sí sásamh as.

ag an Aontas. Tugadh isteach an tionscnamh ar a dtugtar “saorálaithe cabhrach an AE” i gcéaduair i gConradh Liospóin; cuirfidh sé fíorluach le seachadadh chabhair dhaonnúil an AE agus comhlánóidh sé scéimeanna atá ann cheana féin. I mí Mheán Fómhair 2012, chuir an Coimisiún Eorpach pleananna chun cinn trína gcruthófar deiseanna do thart ar 10 000 duine chun dul i mbun obair dheonach in oibríochtaí daonnúla ar fud an domhain idir 2014 agus 2020.

Tig le rannpháirtithe sa chlár bheith ina ndaoine óga a bhfuil fonn orthu gairm bheatha a bhaint amach dóibh féin i réimse na hoibre cabhrach éigeandála, nó tig leo bheith ina saineolaithe ar chabhair dhaonnúil. Cinnteoidh an Cór Saorálach go gcuirfear na hoibrithe deonacha chuig an áit is mó a bheidh gá lena gcuid scileanna agus go ndéanfaidh siad cion oibre chun cumas daoine áitiúla agus an obair dheonach ar bhonn áitiúil a neartú. An rud is mó a leagfar tábhacht air is ea slándáil na n-oibrithe deonacha.

Sa chéad sraith de threoirthionscadail cuireadh níos mó ná 200 Eorpach chuig os cionn 30 tír lena n-áirítear Háítí, an Indinéis, Mósaimbíc agus an Táidsíceastáin. Mar ullmhú don obair allamuigh cuirtear meascán d’oiliúint i seomra ranga agus d’oiliúint fhóinteach orthu sula n-implonnaítear chun na tíre iad.

Tá sé d’acmhainn ag an gclár, a ndéanfar forbairt bhreise air sna blianta amach anseo, oiliúint a chur ar ábhar ceannairí daonnúla na todhchaí agus an deis a thabhairt d’Eorpaigh óga an dlúthpháirtíocht le daoine i ngátar a léiriú.

Bhronn an AE an t-airgead ó Dhuais Nobel na Síochána 2012 ar na daoine is óige atá thíos leis de bharr coimhlintí

An 10 Nollaig 2012 bronnadh duais Nobel na Síochána ar an Aontas Eorpach. Bhí duaischiste 8 milliún krona Sualannach (tuairim is €930 000) ag gabháil leis an ngradam. Méadaíodh an figiúr sin go €2 mhilliún le maoiniú breise ón AE.

Comhartha den athmhuintearas ar fud an domhain is ea Duais Nobel na Síochána. Ba cheart an duaischiste a chaitheamh ní amháin ar mhaithe le híospartaigh coinbhleachtaí atá le teacht, ach ar mhaithe le híospartaigh choinbhleachtaí an ama atá caite agus an ama i láthair, is é sin leanaí ar ceileadh éirí aníos faoi shíocháin orthu agus nár fhéad a gcumas pearsanta a lánfhorbairt de dheasca coinbhleachtaí agus cogai.

In 2012 bhí 90 % d'íospartaigh coimhlintí ina sibhialtaigh agus ba pháistí a leath díobh. Bhí seacht milliún páiste ina ndídeanaithe agus bhí 12.4 mhilliún páiste easáitithe laistigh dá dtír féin mar gheall ar choimhlintí. Ar cheann de na bealaí is fearr chun cabhrú le páistí agus chun iad a chosaint nuair a fhulaingíonn siad de bharr coimhlint fhoréigineach, deis foghlama agus oiliúna a thabhairt dóibh in athuair — mar gur dheacra fós an saol a bheadh acu sa todhchaí murach sin. As an 75 mhilliún páiste beagnach, 20 milliún cailín ina measc, nach bhfreastalaíonn ar ranganna scoile ar

fud an domhain, tá níos mó ná a leath díobh ina gcónaí i limistéir a bhfuil coimhlint imithe i bhfeidhm orthu.

Chuir an Coimisiún Eorpach é sin san áireamh nuair a thug sé cuireadh d'eagraíochtaí agus do ghníomhaireachtaí comhpháirtíochta daonnúla tionscadail a d'fhéadfaí a mhaoiniú a mholadh dó. Dá thoradh sin socraíodh gur chóir airgead Dhuais Nobel na Síochána a thabhairt do cheithre thionscadal faoin tionscnamh “Páistí Síochána an AE”. Déanann na tionscadail sin le chéile freastal ar os cionn 23 000 páiste san Aetóip, sa Cholóm, in Eacuadór, san Iaráic, sa Phacastáin agus i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó, agus cuireann siad oideachas bunúsach agus spásanna neamhdhíobhálacha ar fáil do pháistí, rud a chiallaíonn go bhfuil na páistí sin ag fáil cosanta agus oideachais agus go mbeidh deiseanna níos fearr acu amach anseo.

As siocair an oideachais bíonn páistí in áit a bhfuil coimhlint ar siúl in ann fanacht ina bpáistí.

An AE do Pháistí atá thíos leis de bharr Coimhlinte (http://ec.europa.eu/echo/EU4children/index_en.htm)

Tuilleadh eolais

- ▶ Cabhair dhaonnúil agus cosaint shibhialta: http://ec.europa.eu/echo/index_en.htm
- ▶ Saorálaithe cabhrach an AE: http://ec.europa.eu/echo/eaaidvolunteers/index_en.htm
- ▶ An AE do Pháistí atá thíos leis de bharr Coimhlinte: http://ec.europa.eu/echo/EU4children/index_en.htm
- ▶ Ceisteanna faoin Aontas Eorpach? Is féidir cabhair a fháil ó Europe Direct: 00 800 6 7 8 9 10 11 <http://europedirect.europa.eu>

